

Genişletilmiş zet

Cerrahi ve Dahili Yoğun Bakım Hemşirelerinin Alkol Yoksunluk Sendromuna İlişkin Farkındalıkları ve Bakım Uygulamaları

Giriş

Alkol yoksunluk sendromu (AYS), alkol bağımlılığı olan bireylerde alkol alımının aniden kesilmesi sonucunda ortaya çıkan ciddi bir durumdur. Bireylerde AYS, ajitasyon, halüsinasyonlar ve nöbetler gibi çeşitli semptomlarla kendini gösterebilir ve etkili ynetilemediğinde, delirium tremens gibi ciddi komplikasyonlara yol açarak %1 ile %5 arasında değişen mortalite oranlarına neden olabilir. Alkolle ilişkili bozuklukların artan yaygınlığı göz önüne alındığında, sağlık profesyonellerinin, özellikle cerrahi ve dahili yoğun bakım nitelerindeki (YB) hemşirelerin AYS'yi tanıma ve yönetme konusunda yeterince eğitim alması kritik öneme sahiptir. Bu araştırma, cerrahi ve dahili YB hemşirelerinin AYS hakkındaki farkındalık ve bilgilerini değerlendirerek, risk altındaki hastaları tanıma ve uygun bakım uygulamalarını gerçekleştirme becerilerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Bu araştırmanın temel amacı, cerrahi ve dahili yoğun bakım hemşireleri arasında AYS'ye dair farkındalık ve anlayış seviyesini değerlendirmektir. Özellikle, bu alışma, AYS ile ilişkili semptomlar, değerlendirme araçları ve tedavi protokolleri konusundaki bilgi eksikliklerini belirlemeyi hedeflemekte ve böylece bu kritik bakım ortamlarındaki hemşirelerin eğitim ihtiyaçlarına dair öngörüler sunmaktadır.

Materyal ve Yöntemler

Bu kesitsel tanımlayıcı alışma, 15 Kasım – 1 Aralık 2021 tarihleri arasında, istanbul ilindeki çeşitli kamu ve özel sağlık kurumlarında çalışan 112 cerrahi ve dahili YB hemşiresi ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılar, gönüllü onam ile seçilmiş ve ilgili etik kuruldan etik onay alınmıştır (Tarih: 01.11.2021, Onay No: 2021/11-732).

Veri toplama, mevcut literatüre dayanarak tasarlanan ‘‘Tanımlayıcı ve Bilgi Toplama Formu’’ adlı çevrim içi anket aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Anket, birinci bölümde hemşirelerin demografik özelliklerini değerlendiren dokuz madde ve ikinci bölümde AYS bilgilerini, risk grubu tanımlarını, tanı araçlarını, semptomları ve hemşirelik bakımı girişimlerini içeren 20 sorudan oluşmaktadır.

İstatistiksel analiz, SPSS yazılımı sürüm 27 kullanılarak gerçekleştirilmiş ve tanımlayıcı istatistikler ortalama ve standart sapma olarak rapor edilmiştir. Anketin güvenilirliği Kuder – Richardson Formül 20 (KR-20) kullanılarak değerlendirilmiş ve farkındalık seviyelerindeki farklılıklar Mann – Whitney *U* testi ve Kruskal – Wallis *H* testi ile analiz edilmiştir; anlamlılık seviyesi $p < ,05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular

Çalışmaya katılan 112 hemşirenin %64' 25 yaşında veya daha gençtir ve %66'sı kadındır. Katılımcıların %85'inin bekar olduğu, %30'unun sağlık meslek lisesi diplomasına, %39'unun ön lisans diplomasına ve %31'inin lisans diplomasına sahip olduğu belirlenmiştir. Sonuçlar, katılımcıların %51'inin iki yıldan fazla mesleki deneyime sahip olduğunu ve %30'unun AYS konusunda eğitim aldığını göstermiştir.

AYS farkındalık anketinde hemşirelerin ortalama puanı 20 üzerinden $9,92 \pm 5,55$ olarak belirlenmiş ve bu da %49,6'lık bir ortalama farkındalık seviyesini göstermektedir. En yüksek farkındalık oranı (%77,7), hastanın AYS ile ilgili geçmişinin değerlendirilmesi ile ilgiliyken, en düşük farkındalık oranı (%11,6) ise AYS'deki hastanın sedasyon izlemi için kullanımı önerilen ölçeklerden biri olan Ramsay leğinin bilinirliği ile ilgili olmuştur. İstatistiksel analiz, profesyonel deneyime bağlı olarak AYS farkındalık seviyelerinde anlamlı farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur ($p = ,017$); beş veya daha fazla yıl deneyime sahip hemşireler daha yüksek farkındalık göstermiştir. Ayrıca, AYS konusunda eğitim almış hemşireler ve AYS hastalarıyla doğrudan bakım deneyimi olan hemşirelerin anlamlı derecede daha yüksek farkındalık seviyelerine sahip olduğu bulunmuştur ($p < ,05$).

Tartışma

Bu araştırmanın bulguları, cerrahi ve dahili YB hemşireleri arasında AYS konusunda bilgi ve farkındalıkta önemli bir yetersizliği vurgulamaktadır. Bu nitelerde AYS'nin yüksek prevalansı göz önüne alındığında, hastaların %8 – 40'ının etkilenebileceği tahmin edilmektedir. Literatürde, hemşirelerin AYS konusundaki eğitim ve farkındalık düzeylerine ilişkin zgn bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, Sharoff'un (2013) araştırmasında, hemşirelik ğrencilerinin klinik yargı ve problem zme becerilerini geliştirmek amaçıyla AYS'ye yönelik simülasyon temelli eğitimlerin uygulandığı belirtilmiş, bu tür eğitimlerin hemşirelik ğrencilerinin AYS yönetimindeki bilgi ve becerilerini artırmada etkili olduğu vurgulanmıştır.

Sonuçlar, hemşirelerin AYS ile ilgili hasta geçmişinin değerlendirilmesinin öneminin farkında olduklarını, ancak Clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol (CIWA-Ar) gibi belirli değerlendirme araçları konusundaki bilgilerinin sınırlı olduğunu göstermektedir. CIWA-Ar, yoksunluk şiddetini değerlendirmek için geçerli bir araçtır, ancak etkili bir şekilde uygulanması yeterli eğitim ve deneyim gerektirir. Ramsay ölçeği ile ilgili düşük farkındalık, yoksunluk semptomları yaşayan hastaların yönetimi için sedasyon seviyelerinin etkili bir şekilde izlenmesi konusunda bilgi yetersizliği olduğunu vurgulamaktadır.

Ayrıca, araştırma, deneyimin hemşirelerin AYS farkındalığını önemli ölçüde etkilediğini ortaya koymuştur. AYS hastalarını yönetme konusunda doğrudan bakım deneyimi olan hemşireler, daha yüksek bilgi seviyelerine sahip olmuşlardır; bu da hemşirelerin klinik yeterliliklerinin geliştirilmesinde uygulamalı eğitim ve rehberlik edilmesinin önemini pekiştirmektedir. Bu durum, deneyimli hemşirelerin AYS gibi karmaşık durumları tanıma ve yönetme konusunda daha donanımlı olduklarını gösteren önceki çalışmalarla uyumludur.

Sonuç

Bu araştırma, cerrahi ve dahili yoğun bakım ünitelerinde çalışan hemşireler için AYS'ye odaklanan eğitim programlarının geliştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Bu çalışmada belirlenen bilgi ve farkındalıkta önemli yetersizlikler, mevcut eğitim programlarının hemşireleri AYS yönetimi ile ilgili zorluklara yeterince hazırlamadığını göstermektedir.

Hasta sonuçlarını iyileştirmek ve tedavi edilmemiş yoksunluktan kaynaklanan riskleri azaltmak için, sağlık kurumları kapsamlı eğitim girişimlerine öncelik vermelidir. Bu girişimler hem teorik bilgi hem de pratik uygulamaları kapsamlı ve simülasyon temelli öğrenme ile rehberlik edilmesi yöntemlerini kullanmalıdır. Bu eğitim ihtiyaçlarını ele alarak, sağlık kurumları hemşireleri AYS'yi etkili bir şekilde yönetmeye daha iyi hazırlayabilir ve böylece hasta bakım ve güvenliğini artırabilir.